

Ενότητα 7 (Τάξη 7)

Είναι αυτό που θέλω αυτό που επίσης χρειάζομαι;

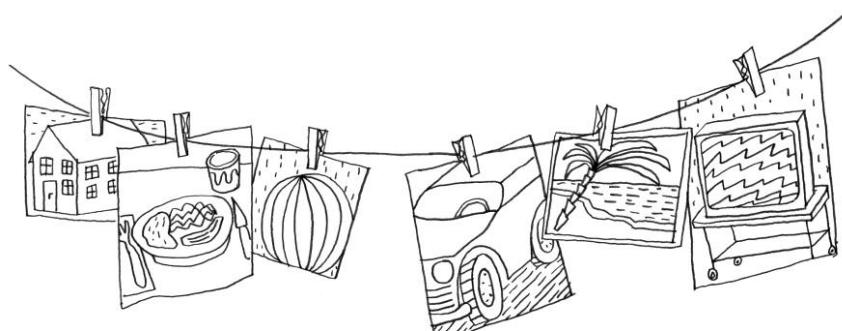
Α Πλάνο μαθήματος

	Βασικό ερώτημα/ θέματα μαθήματος	Βασική εργασία	Υλικά
Μάθημα 1	Ποιες είναι οι επιθυμίες και οι ευχές μου;	Οι μαθητές συνειδητοποιούν τις επιθυμίες τους, καθώς τις εξηγούν ο ένας στον άλλον.	Εικόνες για να σχηματίσουν οι μαθητές ζευγάρια.
Μάθημα 2	Τι χρειάζονται οι άνθρωποι; Τι θα ήταν ωραίο να έχουν;	Οι μαθητές μαθαίνουν να διαχωρίζουν τις επιθυμίες από τις ανάγκες, και τις βασικές ανάγκες από τις ανάγκες για αυτό-εκπλήρωση.	Παλιά περιοδικά, φαλιδιά, κόλλα, μερικά κενά φύλλα χαρτιού, ένα κομμάτι σπάγγο, μανταλάκια.
Μάθημα 3	Τι είναι οι επιθυμίες; Τι είναι οι ανάγκες;	Καθοδηγούμενοι από κριτήρια, οι μαθητές συμφωνούν σε 10 σημαντικές επιθυμίες και ανάγκες.	Υλικά που φέρνουν οι μαθητές.
Μάθημα 4	Αντιστοιχούν τα δικαιώματα του παιδιού με τις ιδέες μας για τις επιθυμίες και τις ανάγκες;	Οι μαθητές συγκρίνουν τις ιδέες τους με τα δικαιώματα του παιδιού, και δημιουργούν αφίσες παρουσίασης για την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού.	Αντίγραφα της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού για κάθε ομάδα. Φύλλο σεμιναρίου.

Β Γενικές πληροφορίες και εκπαιδευτικοί στόχοι

Για να καταλάβουνε τι είναι τα δικαιώματα του παιδιού και τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι μαθητές πρέπει να αναστοχαστούν πάνω στις προσωπικές τους ανάγκες και επιθυμίες. Πρέπει να συνειδητοποιήσουν τι περιμένουν από τη ζωή στην παρούσα κατάσταση τους.

Πρώτα, θα πρέπει να σκεφτούν ελεύθερα για τις επιθυμίες και τις ανάγκες τους, ανεξάρτητα από το πόσο τρελές μοιάζουν, και θα πρέπει, επίσης, να τις εκφράσουν.

Κατά δεύτερον, θα πρέπει να διευκρινήσουν ποια είναι η διαφορά στον τρόπο που αντιλαμβάνονται τις επιθυμίες και τις πραγματικές ανάγκες στη ζωή. Αυτό, είναι σχεδόν βέβαιο, πως θα τους οδηγήσει σε πολλά από τα δικαιώματα της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Σε κάθε στάδιο, είναι σημαντικό ο/η εκπαιδευτικός να προωθεί και να καθοδηγεί τις συζητήσεις, προσέχοντας, όμως, να μην παρεμβαίνει πάρα πολύ. Είναι σημαντικό να μην ηθικολογεί, και να μην προσπαθεί να πείσει τους μαθητές να υιοθετήσουν τις δικές του/της αξίες. Αντίθετα: σε μια καλά

καθοδηγούμενη συζήτηση, συχνά οι μαθητές θα ανακαλύψουν και θα επιλύσουν μόνοι τους αντικρουόμενες έννοιες και αξίες.

Μια ιδανική χρονική στιγμή για να δουλέψει κανείς με το Κεφάλαιο 7 είναι οι αρχές του Νοεμβρίου. Με αυτό τον τρόπο, οι αφίσες που θα δημιουργηθούν στο τέταρτο μάθημα θα είναι τελειωμένες και έτοιμες να εκτεθούν την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού (20 Νοεμβρίου).

Γ Βασικά ερωτήματα για αναστοχασμό στις τάξεις για τα δικαιώματα του παιδιού

Βιώνουμε τα δικαιώματα του παιδιού	Μαθαίνουμε τα δικαιώματα του παιδιού	Εφαρμόζουμε τα δικαιώματα του παιδιού
<i>Εκπαιδευτικός</i>		
Με ποιον τρόπο έχουν βιωθεί οι αρχές των δικαιωμάτων του παιδιού στην τάξη και τη σχολική κοινότητα;	Τι γνωρίζουν τώρα τα παιδιά για τα δικαιώματά τους;	Μαθαίνουμε πώς να αναλαμβάνουμε δράση έξω από το σχολείο: τι μάθανε οι μαθητές για τη μελλοντική τους ζωή;
Αυτή η ενότητα προσφέρει στους μαθητές την ευκαιρία να εκφράσουν τις προσωπικές τους επιθυμίες και ανάγκες. Ανακαλύπτουν πως οι άλλοι τους ακούνε και τους παίρνουν στα σοβαρά. Μαθαίνουν τη διαφορά μεταξύ των βασικών αναγκών επιβίωσης, και των πραγμάτων που επιθυμούμε.	Οι μαθητές αντιλαμβάνονται πως τα δικαιώματα του παιδιού ασχολούνται με βασικές ανάγκες οι οποίες είναι απαραίτητες για την επιβίωση.	Οι μαθητές θα πρέπει να αντιληφθούν πως βρίσκονται καθημερινά αντιμέτωποι με βασικά ζητήματα της ζωής, και πως η κοινωνία δημιουργεί για τα μέλη της άνισες συνθήκες για την αντιμετώπιση τέτοιων προβλημάτων. Θα πρέπει να μάθουν να διεκδικούν τις επιθυμίες τους, διατηρώντας παράλληλα μια κριτική απόσταση από αυτές.
<i>Μαθητές</i>		
Πώς έχω βιώσει τα δικαιώματά μου στην τάξη;	Τι έχω μάθει για τα δικαιώματα του παιδιού;	Τι είδους δράση είμαι ικανός να αναλάβω τώρα;
Μπορώ να εκφράσω τις επιθυμίες μου μόνο αν εμπιστεύομαι τους συμμαθητές μου, και τον/την εκπαιδευτικό. Έχω μάθει πως αξίζει τον κόπο να ανοιγόμαστε στους άλλους, και να βλέπουμε και εκείνους να κάνουν το ίδιο.	Έχω μάθει πως τα δικαιώματα του παιδιού εστιάζουν στις πιο σημαντικές μας ανάγκες- συμμετοχή, ανάπτυξη, επιβίωση, και προστασία-, και πως έχουν μεγάλη σχέση με την καθημερινή μου ζωή.	Θα προσπαθήσω να δίνω μεγαλύτερη προσοχή στη διαφορά μεταξύ των επιθυμιών και των αναγκών. Δεν θα κρύβω και δεν θα αρνούμαι τις επιθυμίες και τα όνειρά μου, αλλά θα προσπαθώ να γίνουν πραγματικότητα χωρίς να βλάπτω τις ανάγκες άλλων ανθρώπων.

Δ Διαδικασία

Μάθημα 1

Εισαγωγή: Ο/η εκπαιδευτικός ενημερώνει την τάξη πως και στο γυμνάσιο τα δικαιώματα του παιδιού θα είναι, επίσης, το θέμα μιας σειράς μαθημάτων κάθε χρόνο. Ο/η εκπαιδευτικός ρωτάει την τάξη τι θυμούνται από το δημοτικό, και κάνει επανάληψη στα σημαντικότερα γεγονότα (βλ. Κεφάλαιο 3, μάθημα 2 και Κεφάλαιο 4, μάθημα 1: η καταγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού, τα βασικότερα δικαιώματα του παιδιού, ενδεχομένως, τη σχέση τους με τα ανθρώπινα δικαιώματα).

Ανακοίνωση: Φέτος, το θέμα θα είναι «επιθυμίες και ανάγκες». Ο/η εκπαιδευτικός κάνει μια σύντομη περιγραφή του θέματος, συλλέγει παραδείγματα από τους μαθητές για την κάθε κατηγορία, αλλά και τις πιο σημαντικές διαφορές. Πώς θα μπορούσε το θέμα αυτό να συνδέεται με τα δικαιώματα του παιδιού;

Ο/η εκπαιδευτικός έχει κόψει εικόνες από ωραία αυτοκίνητα, μοδάτα ρούχα και αξεσουάρ, ή ελκυστικά θέρετρα διακοπών, σε τέσσερα κομμάτια την καθεμία, και τα μοιράζει με τυχαίο τρόπο στους μαθητές. Οι μαθητές πρέπει να βρουν τους υπόλοιπους που έχουν, επίσης, κομμάτια της ίδιας εικόνας: μαζί σχηματίζουν μια ομάδα εργασίας. Αν πρέπει να υπάρχουν ομάδες των τριών ή των πέντε για να εξυπηρετηθεί το σύνολο των μαθητών, ο/η εκπαιδευτικός ρυθμίζει τον αριθμό των κομματιών ανάλογα.

Οι ομάδες εκλέγουν έναν εκπρόσωπο και έναν συντονιστή. Ο εκπρόσωπος θα μιλήσει για την ομάδα στις άλλες ομάδες, στην ολομέλεια και στον/στην εκπαιδευτικό. Είναι υπεύθυνος να μεταφέρει την άποψη της ομάδας, κι όχι τη δική του. Ο συντονιστής της ομάδας οργανώνει τη διαδικασία της εργασίας, ενσωματώνει όλα τα μέλη και παρακολουθεί το χρονοδιάγραμμα.

Από τις ομάδες ζητείται να συζητήσουν τα ακόλουθα σημεία, και να κρατήσουν σημειώσεις για αυτά:

- Ποιες είναι οι μεγαλύτερες επιθυμίες σας σήμερα; Τι θα σας έκανε ιδιαίτερα ευτυχισμένο;
- Ποιες είναι οι μεγαλύτερες επιθυμίες σας και όνειρα για το μέλλον (π.χ. όταν θα είσαστε 25);
- Θυμάστε τις επιθυμίες και τα όνειρά σας όταν ήσασταν 5, 7, 9, και 11 χρονών; Ποιες ήταν οι μεγαλύτερες επιθυμίες σας τότε; Τι θα σας είχε κάνει ιδιαίτερα ευτυχισμένο;
- Τι είδους επιθυμίες και όνειρα έχουν οι ενήλικες (γονείς, γνωστοί, άλλοι);

Κάθε ομάδα φτιάχνει μια λίστα με τις επιθυμίες και τα όνειρα, σύμφωνα με τις διάφορες ηλικίες στις οποίες ήταν σημαντικά. Η λίστα γράφεται σε έναν πίνακα (σε χαρτί Α3 ή Α2). Οι μαθητές μπορούν να σχεδιάσουν τον πίνακά τους, ή ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να δώσει ακριβείς οδηγίες ως προς τις λεπτομέρειες και τον σχεδιασμό, ανάλογα με το επίπεδο της τάξης. Ο πίνακας πρέπει να έχει έναν κατάλληλο τίτλο στον οποίο θα πρέπει να καταλήξουν οι ίδιοι οι μαθητές.

Τα φύλλα χαρτιού αναρτώνται (σαν μίνι αφίσες), και ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα. Ο/η εκπαιδευτικός θα μπορούσε, ενδεχομένως, να δώσει κάποια στοιχεία όσον αφορά πτυχές όπως επιθυμίες ανάλογα με το φύλο, ρεαλιστικές ή ουτοπικές επιθυμίες, κ.λπ.

Εργασία για το σπίτι για το επόμενο μάθημα (λίγες ημέρες αργότερα): Τα παιδιά συλλέγουν αποκόμματα σχετικά με το θέμα των επιθυμιών και των αναγκών (από εφημερίδες, καταλόγους, περιοδικά κλπ), μανταλάκια (αν δεν υπάρχουν περί τα 60 μανταλάκια διαθέσιμα στο σχολείο).

Μάθημα 2

Εισαγωγή: Σύντομη ανακεφαλαίωση του προηγούμενου μαθήματος. Το μάθημα ήταν για τις επιθυμίες μας τώρα, αλλά και όταν ήμασταν νεότεροι. Σήμερα, θέλουμε να εστιάσουμε περισσότερο στις διαφορές μεταξύ των επιθυμιών από τη μία πλευρά (που θα ήταν ωραίο για την αυτο-ανάπτυξη μας αν πραγματοποιόντουσαν), και των (βασικών) αναγκών από την άλλη (οι οποίες είναι απαραίτητες για την επιβίωσή μας). Μπορούν να αναφερθούν μερικά παραδείγματα από τα παιδιά.

Οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες. Συζητούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι θα θέλαμε να έχουμε; Τι θα ήταν ωραίο να έχουμε; Τι θα μας επέτρεπτε αυτό να κάνουμε/είμαστε; (Ευχές / επιθυμίες)
- Τι πραγματικά χρειαζόμαστε και γιατί; (Υπαρξιακές ανάγκες)

Οι φωτογραφίες που έχουν φέρει οι μαθητές στην τάξη, ως εργασία για το σπίτι, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν στην παραγωγή αυθόρυμητων σκέψεων και ιδεών, ιδιαίτερα για ιδέες σχετικά με τις ευχές και τις επιθυμίες.

Δίνεται ένα φύλλου χαρτιού Α3 σε κάθε ομάδα, και ανατίθενται οι ακόλουθες εργασίες:

- α) Σχεδιάστε ένα πίνακα με τουλάχιστον πέντε (βασικές) ανάγκες (τροφή, ασφάλεια, φροντίδα, φίλοι, εκπαίδευση, ζεστασιά, κλπ) και πέντε ευχές για την αυτο-ανάπτυξη (δική μας τηλεόραση, ταξίδια σε εξωτικά μέρη, ένα φανταχτερό αυτοκίνητο, κ.λπ).
- β) Κόψτε εικόνες για να απεικονίσετε τις δύο κατηγορίες, και (πιθανώς ως εργασία για το σπίτι) βρείτε περισσότερες εικόνες. Οι εικόνες θα πρέπει να σημειωθούν στο πίσω ή το κάτω μέρος τους με BN (βασική ανάγκη) ή E (επιθυμία).

Μάθημα 3

Οι ομάδες λαμβάνουν την ακόλουθη εργασία: τοποθετείστε όλες τις εικόνες που απεικονίζουν επιθυμίες και (βασικές) ανάγκες μπροστά σας. Δημοκρατικά επιλέξτε πέντε εικόνες που απεικονίζουν καλύτερα τις βασικές ανάγκες. Κατά τον ίδιο τρόπο, αποφασίστε για πέντε εικόνες που απεικονίζουν καλύτερα τις επιθυμίες που η ομάδα σας θα ήθελε περισσότερο να έχουν εκπληρωθεί. Βεβαιωθείτε ότι έχετε λάβει υπόψη τη γνώμη του κάθε μέλους! (Για να επιλέξουν τις εικόνες, μπορούν να δοθούν σε κάθε μέλος της ομάδας πέντε μικρά χαρτάκια ή μάρκες, για να τοποθετήσουν πάνω στην εικόνα που προτιμούν. Επιλέγονται οι δέκα φωτογραφίες με τις περισσότερες μάρκες.)

Συζήτηση και συναίνεση σε ομάδες. Επόμενη εργασία: Πάρτε ένα κομμάτι σπάγκο (περίπου 4μ μήκος) και δέκα μανταλάκια. Κρεμάστε το σπάγκο σε κατάλληλο μέρος και χρησιμοποιήστε τα μανταλάκια για να κρεμάσετε τις εικόνες σας με τον ακόλουθο τρόπο:

- στα αριστερά: εικόνες που αντιπροσωπεύουν είδη που χρειαζόμαστε για να ζούμε με αξιοπρέπεια (βασικές ανάγκες),
- στα δεξιά: εικόνες που αντιπροσωπεύουν είδη που θα έκαναν τη ζωή μας πιο ευχάριστη και απολαυστική (ευχές).
- Κάποιες εικόνες μπορούν, επίσης, να κρεμαστούν μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών.

Παρουσιάσεις από τις ομάδες. Επιπλέον, θα μπορούσε να γίνει μια συζήτηση (καθοδηγούμενη από τον/την εκπαιδευτικό) για διάφορες άλλες πτυχές (διαφορές με βάση το φύλο, ή τι είναι αυτό που μετράει ως βασική ανάγκη σε πλούσιες χώρες και τι στις φτωχότερες).

Μάθημα 4

Κάθε ομάδα παίρνει πέντε κενά φύλλα Α3, καθώς και ένα αντίγραφο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (βλ. παράρτημα). Στη συνέχεια, δίνονται οι ακόλουθες εργασίες:

- Πάρτε τις δέκα φωτογραφίες που κρεμάσατε στο τελευταίο μάθημα. Η έμφαση θα είναι στις πέντε φωτογραφίες που απεικονίζουν τις βασικές ανάγκες.
- Διαβάστε με τη σειρά τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού δυνατά στην ομάδα σας. Για κάθε δικαίωμα που διαβάζετε, εξετάστε αν αυτό σχετίζεται με μία από τις ανάγκες στις πέντε επιλεγμένες φωτογραφίες σας (ή με μία από τις ευχές στις άλλες πέντε φωτογραφίες).
- Πάρτε τα πέντε φύλλα Α3: Στα αριστερά ή στη μέση στο πάνω μέρος του φύλλου, κολλήστε μια από τις πέντε εικόνες που αντιπροσωπεύει μια βασική ανάγκη. Στα δεξιά ή στο κάτω μέρος, γράψτε το δικαίωμα του παιδιού που ταιριάζει με την εικόνα. Ορισμένες εικόνες μπορεί να αντιστοιχούν σε περισσότερα από ένα δικαιώματα του παιδιού!
- Σχεδιάστε και διακοσμήστε τα πέντε φύλλα χαρτιού όσο το δυνατόν πιο όμορφα (ως “μίνι αφίσα”). Θα πρέπει να εκτεθούν στο κτίριο του σχολείου, στις 20 Νοεμβρίου (Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού).

Παρουσιάσεις των πέντε μίνι αφίσών (ανά ομάδα) στην τάξη. Κλείνουμε με μια συζήτηση για θέματα όπως: Πόσο σχετίζονται οι σκέψεις μας για τις βασικές ανάγκες με όσα περιλαμβάνονται στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού;

Αποσαφήνιση των πρακτικών θεμάτων της έκθεσης αφίσας που θα πραγματοποιηθεί στις 20 Νοεμβρίου.